

Årsmötet 25 november

Årsmötesförhandlingarna
äger rum kl. 15.00
hos Tackel och Tåg
– skeppshandeln på
Skeppsholmen i Stockholm.

Se sid 3

Tommy Stål

grundaren och konstruktören av våra Facilbåtar har avlidit.

Tommy startade år 1975 båttillverkning på Oaxen, tillsammans med en god vän, i företagsnamnet Oaxen Marin AB som senare övergick i Facilbåtar AB. Verksamheten upphörde 1987.

Den första modellen, en 26-fotare, sjösattes 1976. Några år senare kom 35-fotaren och därefter ytterligare en ny modell, 30-fotaren.

Mot slutet tillverkade man även Facil 355XO och Facil 310XO i ett fåtal exemplar.

Tommys seglingsintresse startade när han som trettonåring köpte sin första segelbåt. Han har tävlat med flera av sina Facilbåtar och kom bl.a. på en andraplats i Gotland Runt.

Medlemmarna i Facilklubben tackar Tommy för den glädje och gemenskap Facilbåtarna har gett och fortfarande ger.

Tommy blev 69 år.

Facilklubben/Ellert Örnsveld

Medlemsavgift och medlemsregister

Känner du på dig att du inte har betalt medlemsavgiften för 2017?

Glöm inte att notera *namn och båtnummer* på pg-talongen eller om du betalar via e-bank.

Har du sålt din båt och därför inte vill vara medlem, vore vi tacksamma om du hör av dig till oss, antingen per telefon eller via ett mail för information om nya ägaren. Vi kommer då att sända ett Facilblad till den nya Facil-ägaren.

150 kronor · Pg 440 88 68-0

Välkommen till

Facilgemenskapen

Nya medlemmar i klubben:

Bitte Högström, V:a Frölunda, Facil 26 nr 115
Lisa Uno Ullvén, Göteborg, Facil 26 nr 42
Facetten
Tony Carlsson, Västerhaninge, Facil 26
Håkan Sollered, Dalby, Facil 30 nr 15
Kjell Landström, Töre, Facil 35 nr 18
Patrik Johansson, Finspång, Facil 35 nr 26
Britelle Franck Nilsson, Valdemarsvik, Facil 30 nr 48

FACILBLADET NR 2, NOVEMBER 2017

Skriv gärna till Redaktionen och berätta om tekniska tips, saker som du tycker fungerar bra eller dåligt på din Facil, eller en seglar-upplevelse som Du gärna vill dela med dig av. Vi vill gärna ha bilder till vår hemsida också! info@facilklubben.se

Omslagsbilden är från Hyundai Cup i Nynäshamn augusti 2017. Foto: Lasse B

Lasse Bergman (red)
0708-52 51 31

Aktuella färgnummer

Facil 26 Jotun nr 812

Facil 35 Jotun nr 812

Facil 30 Fler olika vita nyanser har använts vid tillverkningen. Kontrollera mot färgprov.

Jotuns färgnummer återkommer ofta i de tre sista siffrorna i andra fabriks färgnummer.

Dessa leverantörer stöder oss även på vår hemsida.

Benns, Wasa Yachts, Sjöräddningssällskapet, North Sails, Maskinexport AB och Svenska Sjö.

Mailadresser

Att just det här Facilbladet når dig via posten beror ju på att vi har din postadress. Vi har dock märkt att det finns behov av att *snabbt* kunna sända ut information om t.ex. träffar eller någon annan angelägen information om våra båtar. Sänd gärna ett mail till oss så att vi får din mailadress.

info@facilklubben.se

Årsmötet 25 november

Årsmötesförhandlingarna äger rum kl. 15.00 hos Tackel och Tåg – skeppshandeln på Skeppsholmen i Stockholm.

En av ägarna av Tackel och Tåg, kommer att berätta om sin verksamhet och den unika miljö där företaget finns.

Det kommer naturligtvis också att finnas tillfälle att botanisera bland hyllorna i butiken.

Vi avslutar eftermiddagen med en enkel måltid till självkostnadspris.

Välkomna till Slupskjulsvägen 42 på Skeppsholmen.

Vi vill ha din anmälan senast 20 november

Lasse Bergman 0708-525131 eller Christin Comstedt 08-940646.

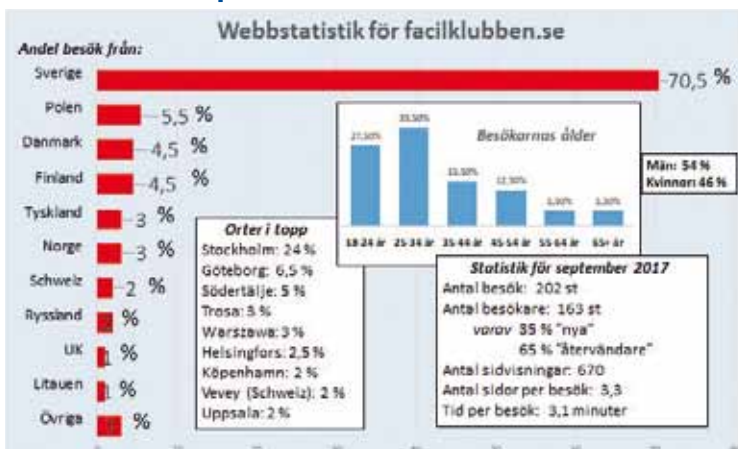
Facilklubben på webben

Figuren här intill visar användningen av *facilklubben.se* under 2017. Även om webben helt klart fyller ett behov så har användningen har gått ner något jämfört med 2016. Kanske beror det på att sommaren vädermässigt inte var så bra?

Jag har också tittat lite på hur olika sidor använts. I topp finner vi här sidorna som behandlar de olika Facilbåtarna. Totalt sett svarar de för ca 30 % av samtliga sidvisningar. Var tredje visning rör Facil 35. Därefter följer Facil 30, Facil 35 XO, Facil 26 och Facil 310 XO.

Bildgalleriet kommer därefter med 8 % av användningen, därefter Sälj/köpsidan med 6 %, sedan bloggsidorna och tidningslådan med nästan lika mycket.

Beträffande bildgalleriet så har det fyllts på en del under 2017, men det vore trevligt med ytterligare påfyllning! Vem som helst kan bidra, bara det är bil-

der med Facilbåtar. Inte bara bilder, förresten! Film går också bra, helst redan upplagd på youtube eller annat ställe, vilken vi i så fall länkar till från bilden i galleriet.

Skicka bilder samt kort bildtext till [webmaster@facilklubben.se!](mailto:webmaster@facilklubben.se)

Lars Klasén, webmaster

Roder – Facil 35:an

Facil 35:an har tre ”lagringspunkter”

Observera att konstruktionerna har ändrats under årens lopp!

1). Uppe vid rorkulten finns en teflonliknande lagring där översta delen av hjärtstocken går igenom sittbrunnssargen. Denna teflonring bör bytas ut om man upplever ett glapp där. Se även till att beslaget kring hjärtstocken har genomgående skruvar med mutter samt bricka och inte bara s.k. plåtskruvar.

2). Nästa lagring är där hjärtstocken går igenom skrovet. Konstruktionerna har ändrats under åren. Fram till åtminstone F35 12, är det upplastat en konisk cylinder med en fettnippel för smörjning. Denna upplastade

del skall fyllas med fett via nippeln bl.a. för att minska friktionen. Under justeringsmuttrarna som finns, kan man med fördel sätta dit ett SKF kullager, (se bild från F35 nr 3 KiwiKiwi, där också fettnippeln syns). Att fylla fett via nippeln har haft en stor effekt för bl.a. F35 nr 11 Shira. Se bloggen på vår hemsida där problemet med trögt roder beskrivs.

3). Nästa ”stödlagring” är i anslutning till själva roderbladet. Fler olika lösningar förekommer även här. När båten står på land kan man ta ett ordentligt tag under roderbladet och känna i sidled att roderbladet inte rör sig för mycket i sidled.

Glöm inte att borra dräneringshål nedtill i roderbladet för att undvika frostsprängning. Se bilden till höger!

Red.

Fullservicevarvet

Försäkringsskador - Gelcoat & Glasfiber - Träarbeten

Motorbyten, motorservice, båtlackering, marinelektronik, installationer; septicssystem, renoveringar; finsnickerier; riggarbeten, epoxibehandling, bottenmålning, värmare, vinschar, bränsletankar, polering, ankarspel, bogpropeller m.m.

Vi kan hjälpa dig med nästan allt. Med över 30 års erfarenhet inom båtbyggeri och varvsverksamhet och med rätt utrustning så klarar vi det du inte vill eller kan. Kontakta oss så hjälper vi dig.

WASA YACHTS

Fullservicevarvet.se

www.wasayachts.com

Tel 08-550 972 30

Halldalen I A · 152 97 Södertälje

Facil 310 XO – en vacker och välsesglände Facil-medlem

Höstens stora kappsegling på ostkusten, Hyundai Cup i Nynäshamn, lockade 158 båtar till start.

Den enda Facilbåten som deltog var en "udda fågel" i vår familj, nämligen Facil 310 XO nr 15.

– Vilka fina linjer, kanske de vackraste i Facil-familjen?! Ägare och skeppare är Christer Sörving från Järfälla. Placeringen i år blev en blygsam 86:e placering och enligt Christer berodde det mycket på den svaga vinden. – "Facil 310 XO ska ha mycket vind. Förra året blåste det kuling och då placerade vi oss betydligt bättre. En 2:a plats i klassen HSB", tillägger Christer.

Lite fakta om Facil 310XO: LÖA 9,25, bredd 3,15,

djup 1,65, depl. 3,7 ton. SRS-talet är 0,924. Båten marknadsfördes på 90-talet av Boding Yacting AB och designtrion bestod av Albinsson, Stål och Boding. *Red.*

Fräsch Klubbvimpel

Det finns en klubbvimpel med årtalet "1979", dvs. det år då klubben bildades. Passa på redan nu att beställa en så har du den till påmastningen i vår! 140 kronor inkl frakt.

Sänd ett mail till info@facilklubben.se så skickar vi en vimpel.

Så förvarar du Rodkicken

Tips från Benns. Oavsett om du låter masten vara kvar eller inte när du vinterförvarar din segelbåt så rekommenderar vi att man monterar av sin Rodkick och förvarar den ståendes och frostfritt. Viktigt är att ställa den åt rätt håll då det finns olja i den.

Om oljan läcker ut så torkar packningen varpå gasen läcker ut. Grundregeln är att förvara den på samma sätt som den sitter i båten, dvs tjocka delen ner.

Rodkicken ska helst också förvaras i plusgrader.

På bilden visar riggaren Christoffer från Benns vilken del som ska vara neråt under vinterförvaring.

Facil 35:an Gitsan till Estland i maj 2017

Jag håller ihop en seglingsklubb med skeppare från ABB Robotics, som jobbat där någon gång de senaste 30 åren. Klubben kallas Robåt då företaget är ABB Robotics och vi gör våra egna eskadror varje år. I år bestämde vi oss för att fira att det var 25 år sedan vi besökte Kärda på Dagö.

Tre båtar avseglade från Västerås, Gitsan (Facil 35), Rubina (Långedrag 41) och Albertina (Vindö 32). Vägen till Sandhamn gick via Baggensstaket och Napoleonviken, som blivit en tradition för oss genom åren att besöka för gemensamma måltider. I Sandhamn fyllde vi upp diesel, vatten och matförråden, duschade och åt en middag på värdshuset. Vin-

Gitsan på väg ut mot äventyret.

Albertina, Gitsan och Rubina i Kärdas gästhamn.

den hade nu ökat till 6-8 m/s och behaglig halvwind. Det var häftigt att glida ut förbi Revengegrundet och Södergrynnan för att sedan ha öppet hav hela vägen till Dagö. För att underlätta navigeringen hade vi lagt in en fiktiv angringspunkt utanför Dagö och en rutt dit som låg som ett rakt streck på GPS:en. Fördelen med att åka i maj är att det aldrig blir riktigt mörkt.

För att alla skulle vara trygga under färden hade vi bestämt att alla båtarna skulle vara inom synhåll. Eftersom Facil 35:an var snabbare än Vindö 32 och vid akterlig vind ungefär lika snabb som Långedrag 41 så fick Vindö 32:an sätta dom segel dom kände sig bekväma med medan vi andra fick rulla in och ut för att hela tiden ha alla inom synhåll. Det gick förvå-

Det var en stor skillnad mellan eskadern i år och för 25 år sedan:

1992	2017
Inga sjökort tillgängliga, bara ryska kopior	Sjökort tillgängliga både i pappersform och till navigator
Inga fyrar eller lysbojar på plats kring minsvepta leder (låg på land)	Fungerande bojar/fyrar plats, förhoppningsvis inga minor kvar
DECCA navigator på två av fem båtar (+/- 1 Nm)	GPS, iPads, etc.
Bäring till olika radiomaster som backup	
Två mobiltelefoner NM 400 på två av fem båtar	Mobiltelefoner hos alla, men ingen täckning förrän nära land
Ingen diesel tillgänglig, vattenkvaliteten osäker	Både diesel och vatten tillgängligt
Visum, inbjudan nödvändigt, pass	EU
Oskyddad hamn i Lehtma	Ny fin gästhamn i Kärda

nansvärt bra. När vi kom fram till angröringspunkten på torsdagskvällen låg vi bara 100 m ifrån varandra. Vi kom in till Kärda gästhamn strax efter midnatt, dvs 25 timmar efter att vi lämnade Sandhamn.

Gästhamnen är helt ny och håller hög standard med fräscha duschar, bastu och toaletter och en restaurang med bar bara 100 m från kaj. Sven, gästhamnskaptenen, var väldigt trevlig och hjälpsam. På bryggorna finns el och vatten, medan toatankstämning och diesel finns vid kajen.

Vi stannade i Kärda – eller Kärddal som den hette på svensktiden – i två dagar och gjorde flera utflykter runt Dagö som vi förbokade via Sigrid på Turistbyrå. Vi besökte bland annat Tahkuna och Köpu fyr, Ristna, ett ullgarnsmakeri, Cross Hill och en festival som kallades Näbbgäddans Dag. Det var spännande att resa runt i gamla svensktrakter och få höra en del om hur dom hade det på den tiden.

Det blev en härlig avfärd på söndagen med sol och varmt i luften. Under natten blixtrade det runt horisonten, men åskan kändes aldrig hotande och det kom inte mycket regn över oss.

Precis som prognoserna sa så vände vinden mot norr strax efter att vi slog söderut nära Åland och gav oss en bra kurs direkt mot Sandhamn. Soluppgången över havet var fantastiskt vacker och vinden låg stadigt på 12-15 m/s under förmiddagen, 18 m/s som värst. Det sköljde konstant vågor över hela däck och sittbrunnen, men humöret var på topp och vi sken ikapp med solen. Jag upptäckte läckor när horisontellt vatten tog sig in vid masten och i babords garderob via värmarens skorsten. Dom

märks inte vid regn uppifrån. Vi lade till i Sandhamn efter 25 timmars överfart för en välbehövlig vila. Resten av resan hem till Västerås blev som en av våra vanliga eskadrar till Stockholms skärgård med bl.a. besök på Stampen innan vi fortsatte på Mälaren tillbaka till Västerås.

Den första längre seglingen med min nya Facil 35:a Gitsan blev mycket lyckad. Jag är fantastiskt nöjd med hur hon snabbt tar mig enkelt och säkert fram över havet. Kombinationen av självslående foc och gennaker är oslagbar.

Hela turen blev 456 Nm och 9 dagar lång. Ett gott minne för livet!

Vad blir det nästa gång? Snacket har redan börjat om Lettland!

Jan Jonson

Gitsan i kuling på väg mot Sandhamn.

”Risken är minimal.
Jag paddlar alltid nära land.”

När något oväntat händer till havs kan det väldigt fort bli väldigt fel. I en kanot eller kajak är du nära vattnet och har inte så stora marginaler. Just därför är det extra viktigt att snabbt kunna få hjälp.

Med mobilen i ett vattentätt fodral kan du larma om du skulle hamna i vattnet. Om du dessutom är medlem i Sjöräddningssällskapet

ingår vår förebyggande uttryckning så att du kan få hjälp när det behövs, innan det blir akut fara för livet.

Vi är en ideell organisation med en enda viktig uppgift – att rädda liv till sjöss. Tack vare 2000 välutbildade frivilliga sjöräddare kan vi ha jour dygnet runt längs hela svenska kusten och de stora sjöarna.

Men för att kunna fortsätta behöver vi ditt stöd. Ge ett bidrag eller bli medlem på sjoraddning.se. Där kan du också titta in i vår medlemshop och köpa säkerhetsutrustning som vattentäta mobilfodral.

Eller ring 077-579 00 90 och prata med oss.

Renovering av rodret på F35 nr 12 Tobika

Vi har på vår Facil 35 under en längre tid upplevt ett glapp i rodret. Glappet berodde på att hjärtstocken släppt från roderbladet. Detta upptäcktes genom att hålla fast rorkulsten och sedan vrida på roderbladet vilket görs enklast på land. Roderbladet kunde då röras ca 5mm utan att axeln rörde sig.

Vi tog bort rodret från båten genom att använda båtclubbens Subblift. Vi hissade upp båten till den höjd så att hela roderaxeln gick att sänka ner.

Sedan påbörjades arbetet med att dela rodret. Vi hade beslutat oss för att försöka dela rodret i två halvor precis så som det varit innan det plastats ihop. Vi provade många verktyg för att dela rodret. Bland annat, metallsåg, tigersåg och vinkelkap. Av dessa verktyg fungerade vinkelkapen bäst.

Väl isär så konstaterade vi att övre flyn hade släppt och att axeln var av i skarven mellan det övre röret och det lite tunnare nedre röret. Rodret var delvis fyllt med polyester och talk som vi tog bort.

Glappet i rodret hade vi seglat länge med och trots att hjärtstocken knappt satt fast med roderbladet så har det ändå hållit under branta spinnakerbogar.

Nytt nedre rör inklusive flyn beställdes från Järna Rostfria. Vi valde att gå upp i dimension i rör och flyn. Det nya röret svetsades ihop med det övre röret. Sedan plastades axeln och flyna fast i den ena halvan av rodret (se bild). Med hjälp av glasfiberväv och polyester plastades halvorna ihop. Vi målade sen ett antal lager VC-Tar tjärepxi toppat med VC17.

Martin och Bosse Jättner

**BUTIK
WEBSHOP
MAST- & RIGGCENTER
MOBIL RIGGSERVICE**

**Enklare, säkrare och
bekvämare båtliv**

BENNS

#bennsmast

Butik: Prästkragens Väg 20 · Saltsjö-Boo · Tel 08-556 147 00
Öppettider: Vardagar 10-18 · Lördag 10-15
Handla dygnet runt: www.benns.se

Seapilot2star 2017

Starten i Oxelösund. Foto Tommi Rotonen, Strängnäs

Facil 35:an Hambo seglade för 5:e gången Seapilot2star med Nisse Nyström som skeppare och i år för andra gången med Martin Jättner som gast. Tävlingen har som devis "Sailing with a friend", alltså två mans besättning. Start den 29 maj och målgång 1 juni.

Tävlingen bestod av tre delsträckor. Start Oxelösund och segling till Visby. Visby-Oskarshamn och därefter vidare till målgången i Oxelösund.

Seglingen detta år seglades på Hambo med endast fock 110% som försegel samt spinnaker. Detta för att få ner mätetalet och för enklare hantering av segel och segelval. SRS-talet på Hambo var för denna segling 0,944. Totalt slutade Hambo på en 4:e plats i klassen och en 16:e plats av totalt 95 startande båtar. Seglad tid totalt blev 50 timmar och 43 minuter och omräknat enl. SRS 47 timmar och 52 minuter. Hambo kom först av samtliga 95 båtar till delmålet i Visby!!

Red.

Sträckbog över till Visby. Foto Martin Jättner

3Di NORDAC™
NOW AVAILABLE

NU REVOLUTIONERAR VI CRUISINGSEGLET IGEN

**3Di NORDAC –
DACRONSEGLET'S ALLA
FÖRDELAR. INGA AV DESS
NACKDELAR.**

3Di NORDAC™ är ett revolutionerande dacronsegel speciellt utvecklat för cruisingbåtar under 40 fot. Det är ett äkta, helgjutet 3Di-segel, byggt på exakt samma sätt som våra senaste racingsegel men baserat på polyester. Resultatet blir ett slitstarkt segel med fantastisk livslängd – och en prestanda som spränger alla gränser för vad som tidigare ansetts möjligt med dacron.

STOCKHOLM 08-544 80 770
GÖTEBORG 031-388 08 00
SWE@northsails.com

Lucklås Facil 35 nr 30 Sweet Sue

Att skåpsluckorna öppnar sig vid kryss då båten lutar har varit ett problem. Tallrikar, glas och kast-ruller kommer ut med raketfart och störtar ner på durken. Man undrar vad som händer nere i ruffen. Rafael, som seglar Facil 35 nr 30 Sweet Sue, trött-nade på detta och beställde via Wish, nätets fynd-galleria, 10 st lås som har en annan konstruktion än båtens originallås. Varje lås kostade ca 30:- och med lite händighet monterar du in dem själv. Se bilderna som Rafael har sänt till redaktionen.

POWER UP
AGM-TEKNOLOGI

NORDMAX DUAL
PERFEKT FÖR START OCH FÖRBRUKNING
75 Ah - 700 Wh - 750 CCA

YUASA SUPPLY
DESIGNAD FÖR FÖRBRUKNINGSBANK
80 Ah - 960 Wh

TRUE-FIT

KAN MONTERAS
LIGGANDE

KÖP DIREKT FRÅN YUASA MARINGROSSIST
AB Maskinexport Skogsbovägen 1, 134 30 Gustavsberg | 08-570 355 00 | www.maskinexport.se

Avsändare:
Facitklubben
c/o Lasse Bergman,
Varvsvägen 13B,
151 39 Södertälje

"50 år med Svenska Sjö!"

Allan, hydrolog, kund sedan 1967
och en av våra 247 000 delägare.

HEL MEDLEM – FÖR DIN TRYGGHET PÅ SJÖN & PÅ LAND

- Brand, stöld, sjöskada, uppläggnin
- Ansvarsförsäkring 33 miljoner kronor
- Rättsskydd, – Allrisk, – Sjöassistans
- Maskin upp till 14 år
- Stort geografiskt område

För 50 år sedan skapade Sveriges båtägarorganisationer Svenska Sjö. Syftet var att ta fram riktigt bra båt-försäkringar för båtklubbsmedlemmarna. En av dem var Allan Rodhe som med sin kutter Spray varit försäkrad hos oss sedan starten 1967. Ihärdigt och envist fortsätter vi att utveckla de bästa båt-försäkringar och trygghetslösningarna för dig och din båtklubb. Genom båtklubben är du delägare i Svenska Sjö och det ger dig direkta fördelar som mer omfattande villkor, resultatbonus för medlem-mar och smidig skadereglering.

En båt-försäkring på dina villkor helt enkelt. Gå in på www.svenskasjo.se så får du veta mer.

 Svenska Sjö

Båt-försäkring på mina villkor